

Nr 165.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående understöd åt Sixten Herman Thomsen; given Stockholms slott den 25 februari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Janne Nilsson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Nilsson:

Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, utgår enligt bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1927 (nr 234), vilken förordning trädde i kraft den 1 januari 1928. Genom nämnda förordning har förordningen den 18 juni 1909 (nr 89, sid. 1) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, upphävts,

Bihang till riksdagens protokoll 1938. 1 saml. Nr 165.

dock att ersättningsanspråk, som grundas på olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före den 1 januari 1928, skall bedömas enligt äldre bestämmelser.

Arbetaren Sixten Herman Thomsen i Stockholm fullgjorde år 1925 värnpliktstjänstgöring vid Svea ingenjörkår. Vid ett tillfälle, då en kontingent av kåren var sysselsatt med uppförande av en bro över Klarälven, beordrades Thomsen att för provbelastning taga plats i en tråkorg, som var avsedd att, hängande i en bärkabel, transportera arbetare längs den under byggnad varande bron. Vid provbelastningen brast den krok, i vilken korgen var upphängd, med påföljd att korgen, som kommit i svängning utanför brokanten, störtade ned å den fem meter lägre liggande älvstranden. I fallet ådrog sig Thomsen hjärnskakning, troligen åtföljd av organiska skador.

Med anledning av det inträffade framställde Thomsen efter stämning å kronan vid Stockholms rådhusrätt anspråk på ersättning. Rådhusrätten fann genom dom den 10 augusti 1927, på grund av vad i målet förekommit, att den vid kåren anställda personal, som haft ledningen av ifrågakomna arbete och på vars föranstaltande provbelastningen utförts, måste anses vara genom försummelse vållande till den uppkomna skadan, vid vilket förhållande för kronan uppkommit skyldighet 'att till Thomsen gälda skadestånd jämlikt 6 kap. 2 § strafflagen. Rådhusrätten prövade förty rättvist förplikta kronan utgiva, dels såsom ersättning för sveda och värk m. m. samt för förlorad arbetsinkomst under tiden den 10 oktober 1925—den 31 december 1926 — efter avdrag av Thomsen utav riks försäkringsanstalten jämlikt bestämmelserna i 1909 års militärsättningsförordning för nämnda tid tillerkänd livränta, 1,102 kronor 50 öre — tillhoppa 4,157 kronor 50 öre, dels ock såsom gottgörelse för förlust av arbetsförmågan under år 1927 — efter avdrag av livränta å 900 kronor — 2,480 kronor. Svea hovrätt fann enligt dom den 31 januari 1928 ej skäl att göra ändring i rådhusrättens dom och blev hovrättens dom sedermera fastställd genom Kungl. Maj:ts dom den 29 oktober 1928.

Sedermera har Kungl. Maj:t genom brev den 9 november 1934 medgivit, bland annat, att till Thomsen — vilken genom riks försäkringsanstaltens beslut den 9 maj 1934, grundat på läkarintyg av den 16 april 1934, enligt vilket Thomsen vore för all framtid oförmögen till regelbundet förvärvsarbete med en invaliditetsgrad av 50 procent, tillerkänts bland annat livränta att från och med den 7 mars 1934 och tillsvidare utgå med 450 kronor för år — finge från lantförsvarets anslag till extra utgifter från och med den 7 mars 1934 tillsvidare, dock högst till och med den 31 december 1936, utbetalas ytterligare livränta med 1,240 kronor, motsvarande hälften av hans till 3,380 kronor uppskattade årliga arbetsförtjänst, eller 1,690 kronor med avdrag av den honom av riks försäkringsanstalten tillerkända livräntan 450 kronor.

Genom beslut den 9 februari 1937 har riks försäkringsanstalten, enär Thomsen av de ådragna skadorna erhållit en varaktig nedsättning av sin arbetsförmåga, tillerkänt Thomsen livränta att utgå från och med den 1 januari 1937 under Thomsens återstående livstid med 450 kronor för år räknat.

I skrivelse till arméförvaltningens civila departement den 5 april 1937 har nu Thomsen anhållit, att från och med den 1 januari 1937 under sin återstående livstid få komma i åtnjutande av ersättning i form av livränta efter 1,240 kronor för år utöver honom av riks försäkringsanstalten i anledning av skadan tillerkänd livränta.

I anledning härav har *arméförvaltningens civila departement* i underdånig skrivelse den 27 april 1937 med överlämnande av ifrågavarande framställning hemställt, att Kungl. Maj:t måtte medgiva, att, intill dess riksdagen fattat beslut rörande tillerkännande åt Thomsen av livränta å 1,240 kronor, till Thomsen finge från lantförsvarets anslag till extra utgifter från och med den 1 januari 1937 utbetalas ersättning med sistnämnda belopp för år räknat.

I anledning av förenämnda skrivelse medgav Kungl. Maj:t genom brev den 11 juni 1937, att Thomsen med hänsyn till förekomna omständigheter finge under år 1937, utöver honom av riks försäkringsanstalten tillerkänd livränta å 450 kronor för år räknat, undfå särskild ersättning med 1,240 kronor, att utgå från lantförsvarets anslag till extra utgifter, varjämte Kungl. Maj:t förklarade sig vilja framdeles, sedan frågan om utgivande av dylik ersättning för framtiden av riksdagen prövats, meddela ytterligare besked i ämnet.

Sedermera har *statskontoret* i utlåtande i ärendet den 14 augusti 1937 anfört följande:

Enligt vad som i ärendet upplysts har riks försäkringsanstalten genom beslut den 9 februari 1937 tillerkänt Thomsen, vilken enligt ett den 16 april 1934 dagtecknat läkarintyg vore för all framtid oförmögen till regelbundet förvärvsarbete med en invaliditetsgrad av 50 procent, en årlig livränta å 450 kronor att utgå under hans återstående livstid.

Då genom Kungl. Maj:ts i ärendet åberopade dom den 29 oktober 1928 kronans skadeståndsskyldighet till Thomsen i anledning av hans under värnpliktstjänstgöring ådragna kroppsskada måste anses i princip fastställd, är från statskontorets sida intet att erinra mot att Thomsen, utöver den honom av riks försäkringsanstalten tillerkända livräntan, må för återstående livstiden komma i åtnjutande av en särskild ersättning av 1,240 kronor för år.

Såsom av förestående utlåtande framgår har det Thomsen under militär-
tjänstgöring övergångna olycksfallet för all framtid nedsatt hans arbetsför-
måga med 50 procent. På grund härav har riks försäkringsanstalten till-
erkänt Thomsen livränta med det högsta belopp, som enligt gällande för-
fattningar i dylika fall kan utgå, eller 450 kronor. Sedan kronans skade-
ståndsskyldighet gentemot Thomsen i anledning av den ådragna kroppss-
skadan blivit av Högsta domstolen i princip fastställd, har Kungl. Maj:t
genom särskilda beslut den 9 november 1934 och den 11 juni 1937 tillerkänt
Thomsen ersättning för tiden den 7 mars 1934—den 31 december 1937
utöver vad han från riks försäkringsanstalten ägt uppbära med 1,240 kronor
för år räknat, motsvarande hälften av hans till 3,380 kronor uppskattade
årliga arbetsförtjänst, efter avdrag av den av riks försäkringsanstalten utbe-
talda livräntan. Dylikt särskilt understöd synes böra beredas Thomsen
jämväl i fortsättningen. Sådant understöd har av riksdagen tidigare med-

*Departements-
chefen.*

givits beträffande vissa andra under militärtjänstgöring skadade personer (skrivelserna nr 369, p. 43/1930, nr 278/1934 och nr 180/1937). Understödet torde bära utgå med 1,240 kronor för år från och med den 1 januari 1938. Å understödet, som torde bära gäldas från det under elfte huvudtiteln upptagna anslaget till diverse pensioner och understöd m. m., torde dyrtidstillägg icke bära åtnjutas.

På grund av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att Sixten Herman Thomsen må — utöver den livränta han enligt gällande bestämmelser uppbär från riksförsäkringsanstalten — från och med den 1 januari 1938 under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. komma i åtnjutande av ett årligt understöd av 1,240 kronor utan rätt till dyrtidstillägg därå.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Carl-Axel Block.